

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

Nr.109/20

mun. Chișinău

23.04.2021

Inspector de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Victor Rența, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dlui Todirean Gheorghe, născut la [REDACTED], IDNP: [REDACTED], domiciliat în [REDACTED], primar al satului Trifăuți raionul Soroca, în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A CONSTATAT:

La 13 ianuarie 2021 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr. 242 cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Todirean Gheorghe, primar al satului Trifăuți din raionul Soroca (în continuare – primar).

La 25 ianuarie 2021, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

Potrivit sesizării și a materialelor anexate, dl Todirean Gheorghe, primar, a încheiat cu [REDACTED] (cumnat) contracte de arendă a terenurilor cu nr. cadastrale [REDACTED] (Suprafața de 0,1078 ha), [REDACTED] (Suprafața de 0,0286 ha) și câmpul [REDACTED] (Suprafața de 0,42 ha).

La 26 ianuarie 2020, conform procesului verbal de inițiere a controlului nr.26/20, în temeiul prevederilor art. 31 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în privința dl Todirean Gheorghe, primar, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin scrisoarea nr. 04-20/264 din 26 ianuarie 2021, dl Todirean Gheorghe a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile prevăzute la art. 33 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

Conform răspunsului Comisiei Electorale Centrale, înregistrat în cadrul Autorității la 02 februarie 2021 cu nr. de intrare 767 (solicitarea de informații a inspectorului de integritate nr.04-20/266 din 26.01.2021), s-a constatat că dl Todirean Gheorghe deține mandatul de primar începând cu anul 2011 și până în prezent, anexe la raspuns (Hotărârea judecătoreiei Soroca din 29 iunie 2011, dosar nr.3CA-131/11, Hotărârea judecătoreiei Soroca din 25 iunie 2015, dosar nr.3-39/15 și Hotărârea judecătoreiei Soroca (sediul Central) din 11 noiembrie 2019, dosar nr.3-237/19).

Urmare solicitărilor de informații și documente necesare desfășurării controlului de la primăria satului Trifăuți raionul Soroca prin scrisoarea nr.04-20/263 din 26 ianuarie 2021 și potrivit răspunsului și

1

materialelor anexate ale primăriei Trifăuți raionul Soroca recepționat și înregistrat în cadrul Autorității Naționale de Integritate cu nr. 1691 din 03 martie 2021, s-a constatat că dl Todirean Gheorghe, exercitând mandatul de primar al satului Trifăuți raionul Soroca a încheiat acte juridice, după cum urmează:

- Contract de arendă nr.353/3 din 12.01.2015 a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT],
- Contract de arendă nr.365/15 din 23.03.2015 a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT],
- Contract de arendă nr.358/8 din 12.01.2015 a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT],
- Contract de arendă nr.374/5 din 04.01.2016 a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT],
- Contract de arendă nr.375/6 din 04.01.2016 a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT],
- Contract de arendă nr.392/4 din 02.01.2017 a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT],
- Contract de arendă nr.393/5 din 02.01.2017 a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT],
- Contract de arendă nr.373/4 din 04.01.2017 a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT],
- Contract de arendă nr.394/6 din 02.01.2017 a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT],
- Contract de arendă nr.415/07 din 08.02.2018 a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT],
- Contract de arendă nr.413/05 din 08.02.2018 a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT],
- Contract de arendă nr.414/06 din 08.02.2018 a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT],
- Contract de arendă nr.422/2 din 11.02.2019 a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT],
- Contract de arendă nr.421/1 din 11.02.2019 a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT],
- Contract de arendă nr.431/11 din 12.02.2019 a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT],
- Contract de arendă nr.04 din 16.01.2020 a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT],
- Contract de arendă nr.03 din 16.01.2020 a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT],
- Contract de arendă nr.02 din 16.01.2020 a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT].

În urma solicitării de informații de la Agenția Servicii Publice nr. 04-20/1098 din 09.03.2021 cu privire la stabilirea relațiilor de rudenie dintre Todirean Gheorghe (născut la data de [REDACTAT], IDNP [REDACTAT]) și [REDACTAT] (IDNP [REDACTAT]). Potrivit răspunsului parvenită de la Agenția Servicii Publice înregistrat în cadrul Autorității cu nr.2696 din 25.03.2021, s-au stabilit următoarele: potrivit conținutului actelor de stare civilă, față de Todirean Gheorghe: [REDACTAT], este afin (cumnat).

În cele din urmă inspectorul de integritate remarcă, că dl Todirean Gheorghe, primar, în perioada de pînă la intrarea în vigoare a Legii nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și intereselor personale, a semnat în privința persoanelor apropiate, acte juridice și a luat unele decizii care vizau persoane ce îi sînt apropiate.

În acest sens au fost a încheiate/semnate următoarele acte juridice:

- Contract de arendă nr.353/3 din 12.01.2015 a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT],
- Contract de arendă nr.365/15 din 23.03.2015 a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT],
- Contract de arendă nr.358/8 din 12.01.2015 a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT],
- Contract de arendă nr.374/5 din 04.01.2016 a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT],
- Contract de arendă nr.375/6 din 04.01.2016 a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT].

De menționat că în perioada de referință, dl Todirean Gheorghe, aflînduse în exercițiul mandatului de primar, *deținea calitatea de subiect al declarării*, în conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1), lit. a) din Legea nr. 16/2008 cu privire la conflictul de interese (în vigoare pînă la 01.08.2016) – în continuare Legea nr. 16/2008.

În cele din urmă, dat fiind faptul că încheierea/semnarea actelor sus menționate a avut loc în perioada de acțiune a Legii nr. 16/2008, inspectorul de integritate consideră că situația respectivă urmează a fi analizată prin prisma prevederilor legale a acestei legi.

Conform art. 5, alin. (1) al Legii nr. 16/2008, dl Todirean Gheorghe, în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu avea obligația de a lua decizii conducând-se de legislația corespunzătoare și de politica statului în domeniul respectiv, ținând cont de interesul public și renunțând la interesele personale.

Potrivit art. 5, alin. (2) al aceleiași legi, dl Todirean Gheorghe avea obligația de a renunța la interesele personale, ce pot compromite deciziile oficiale, luate cu participarea lor, sau să se abțină de la participarea la luarea sau executarea unor astfel de decizii, dacă acestea pot fi compromise de interesele lor personale.

La fel, potrivit art. 9, alin. (1) și art. 11 ale Legii nr. 16/2008, dl Todirean Gheorghe urma să informeze imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, în scris, șeful ierarhic sau organul ierarhic superior despre interesul său ori al persoanelor apropiate, legat de decizia pe care trebuie să o ia personal sau la luarea căreia trebuie să participe, ori de acțiunea pe care trebuie să o întreprindă în îndeplinirea atribuțiilor sale de serviciu, fiind responsabil pentru identificarea intereselor sale personale, care ar putea intra sau sânt în conflict cu îndatoririle sale oficiale, precum și pentru soluționarea pozitivă a conflictului de interese.

Potrivit anexei din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, *primarul este o persoană cu funcție de demnitate publică*, fiindu-i aplicabile atît prevederile Legii nr. 768/2000 privind statutul alesului local, cît și ale Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală.

După intrarea în vigoare a Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, prin care a fost abrogată Legea 16/2008, dl Todirean Gheorghe, deținând o funcție de demnitate publică prevăzută în anexa la Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică ( ), *deține calitatea de subiect al declarării averii și intereselor personale* potrivit art. 3, alin. (1), lit. a) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

Potrivit art. 2, din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, conflict de interese reprezintă situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii:

interes personal este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

persoană apropiată este soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră);

Conform art. 12, alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

În conformitate cu art. 12, alin. (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, dl Todirean Gheorghe deținînd mandatul de primar, *era obligat să informeze Autoritatea*

Națională de Integritate imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin. (5).

Potrivit datelor din Registrul declarațiilor privind conflictele de interese, precum și de soluționarea conflictelor de interese reale declarate de către subiecții vizați în art.12 alin.(7) Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, ținut de Autoritatea Națională de Integritate, se *confirmă lipsa* înscrisurilor în Registru privind declararea conflictelor de interese pînă pe data de 16.01.2020 (data ultimului contract de arendă semnat), de către Todirean Gheorghe, primar al satului Trifăuți raionul Soroca.

În conformitate cu art. 12, alin. (10) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, *conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).*

Potrivit art. 14, alin. (2) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, soluționarea unui conflict de interese real se face prin examinarea situației de conflict și prin determinarea și aplicarea opțiunii pentru soluționarea conflictului. Conflictul de interese real se soluționează de către subiectul declarării, conducătorul organizației publice, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz.

Conform art. 14, alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, *până la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării, în persoana dlui Todirean Gheorghe, îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.*

Potrivit art. 23, alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, *fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie temei pentru răspunderea contravențională sau penală și pentru revocarea, destituirea sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.*

La 18 martie 2021, în conformitate cu art. 37 alin. (3) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, prin scrisoarea nr. 04-20/1349, recepționată la 24 martie 2021, dl Todirean Gheorghe a fost invitat la sediul Autorității Naționale de Integritate, să prezinte punctul de vedere asupra eventualei încălcări a regimului juridic privind conflictele de interese. Prin urmare, dl Todirean Gheorghe și-a expus punctul de vedere prin scrisoarea nr. de intrare 3066 din 06 aprilie 2021, după cum urmează: „subiectul controlului menționează că prelungirea contractelor de arendă a terenurilor cu nr. cadastral [REDACTAT] ; nr. cadastral [REDACTAT] și nr. cadastral [REDACTAT] a fost decisă în baza Deciziilor consiliului local din anul 2015-2020 cu privire la prelungirea contractelor de arendă a terenurilor proprietate publică. Mai mult, la adoptarea Deciziilor cu privire la prelungirea contractelor de arendă a terenurilor proprietate publică cu nr. cadastral [REDACTAT] ; nr. cadastral [REDACTAT] ; și nr. cadastral [REDACTAT], în perioada 2015-2020 nu a participat, neavând, prin lege, drept de vot.

În opinia subiectului controlului, având în vedere situația reală în cadrul autorității publice locale din satul Trifăuți r-ul Soroca, nici una dintre soluțiile indicate la art. 14 alin. (5) din Legea nr. 133/2016 de soluționare a chestiunii, care în opinia inspectorului de integritate, a generat apartența unei bănuieli rezonabile de încălcare a conflictului de interese, nu este aplicabilă, având în vedere existența unor decizii emise de consiliul local, obligatorii spre executare și implementare pentru primar”.

Potrivit art. 23, alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, *fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese, constituie temei pentru răspunderea contravențională sau penală și pentru revocarea, destituirea sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.*

Conform art. 23 alin. (6) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, *subiectul declarării eliberat sau destituit din funcție potrivit prevederilor alin.(3)–(5) este decăzut din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcția publică ori de demnitate publică respectivă sau din data încetării de drept a mandatului său.*

Potrivit art. 23 alin. (8) al Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, Autoritatea Națională de Integritate ține Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

În conformitate cu art. 22, alin. (1), lit. (b) din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, *exercitarea mandatului încetează în caz de stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv, a încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese.*

Totodată, inspectorul de integritate menționează că potrivit prevederilor art. 5, alin. (4), lit. a¹) din Legea nr. 768/2000 cu privire la statutul alesului local și art. 28, alin. (2), lit. d¹) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, *mandatul de primar încetează înainte de termen în caz de stabilire, prin actul de constatare rămas definitiv, a emiterii/adoptării de către acesta a unui act administrativ, încheierii directe sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, luării sau participării la luarea unei decizii fără soluționarea conflictului de interese real în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea conflictului de interese.*

În urma examinării materialelor acumulate în dosarul de control, inspectorul de integritate concluzionează că dl Todirean Gheorghe deținând mandatul de primar, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin:

- neinformarea în conformitate cu art. art. 12, alin. (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, în termen de 3 zile de la data constatării, în scris, Autoritatea Națională de Integritate, despre orice situație de conflict de interese real în care se află, în modul stabilit la alin. (5).

- nesoluționarea în conformitate cu art. 14, alin. (3) și (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, a conflictului de interese real, prin încheierea directă a actelor juridice, care vizează persoane ce îi sunt apropiate, după cum urmează:

- Contract de arendă nr.392/4 din 02.01.2017 a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT],
- Contract de arendă nr.393/5 din 02.01.2017 a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT],
- Contract de arendă nr.373/4 din 04.01.2017 a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT],
- Contract de arendă nr.394/6 din 02.01.2017 a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT],
- Contract de arendă nr.415/07 din 08.02.2018 a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT],
- Contract de arendă nr.413/05 din 08.02.2018 a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT],
- Contract de arendă nr.414/06 din 08.02.2018 a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT],
- Contract de arendă nr.422/2 din 11.02.2019 a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT],
- Contract de arendă nr.421/1 din 11.02.2019 a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT],

- Contract de arendă nr.431/11 din 12.02.2019 a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT],
- Contract de arendă nr.04 din 16.01.2020 a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT],
- Contract de arendă nr.03 din 16.01.2020 a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT],
- Contract de arendă nr.02 din 16.01.2020 a terenului cu nr. cadastral [REDACTAT].

Având în vedere cele constatate, în conformitate cu prevederile art. 19, 35-38 și 39 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 23 alin. (4), (7) - (8) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, art. 22, alin. (1), lit. (b) din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, art. 5, alin. (4), lit. a¹) din Legea 768/2000 privind statutul alesului local și art.28, alin. (2), lit. d¹) din Legea 436/2006 privind administrația publică locală, inspectorul de integritate,-

DECIDE:

1. Se constată că dl Todirean Gheorghe, exercitând funcția de primar al satului Trifăuți raionul Soroca, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin nesoluționarea și neinformarea în termen de 3 zile de la data constatării, în scris, Autoritatea Națională de Integritate, despre situațiile de conflict de interese real în care s-a aflat și respectiv prin încheierea directă a actelor juridice, care vizează persoana apropiată (cumnatul [REDACTAT]).

2. Se sesizează Oficiul teritorial Soroca al Cancelariei de Stat, în termen de 5 zile din momentul în care actul de constatare va rămîne definitiv, în vederea inițierii procedurii de încetare a mandatului de primar al satului Trifăuți raionul Soroca a dlui Todirean Gheorghe.

3. Se decede, dl Todirean Gheorghe, din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, pe o perioadă de 3 (trei) ani de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data rămânerii definitivă a actului de constatare ori din data rămânerii definitivă și irevocabilă a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.

4. Se înscrie dl Todirean Gheorghe în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data rămânerii definitivă a actului de constatare ori din data rămânerii definitivă și irevocabilă a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.

5. Se aduce la cunoștința dlui Todirean Gheorghe, actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta, în termen de 15 zile de la primirea acestuia, în instanța de contencios administrativ la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev, 3).

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Victor RENȚA